

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju budžeta-proračuna F BiH
Sarajevo

UR : 027-04, 008-03, 011 – 03/02

**IZVJEŠTAJ/IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANSIJSKIH/FINANCIJSKIH
IZVJEŠTAJA**

Na dan 31. decembra/prosinca 2001. godina

**URED ZA SARADNJU I ZASTUPANJE
PRED KOMISIJOM ZA LJUDSKA PRAVA
VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, maj/svibanj 2002. godine

**SEKRETARU UREDA ZA SARADNJU I ZASTUPANJE PRED
KOMISIJOM ZA LJUDSKA PRAVA VLADE FBiH**

IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Ureda za saradnju i zastupanje pred Komisijom za ljudska prava Vlade FBiH na dan 31.12.2001. godine. Za ove izvještaje, na stranicama od 1 do 6 odgovoran je Sekretar Ureda za saradnju i zastupanje pred Komisijom za ljudska prava kao budžetskog korisnika. Naša odgovornost svodi se na *izražavanje mišljenja* o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Obavili smo reviziju, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji («Sl. novine FBiH», broj 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtjevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije skrećemo pažnju na Nalaze i preporuke:
 - **da se uspostavi sistem internih kontrola radi pouzdanosti pri izradi finansijskih izvještaja (tačka 4.1.)**
4. Da finansijski izvještaji koji još uključuju pokazatelje uspješnosti kao što su kvalitet i obim usluga i nivo do kojeg su ciljevi pruženih usluga postignuti, **daju istinit i fer pregled** o finansijskom stanju Ureda za saadnju i zastupanje pred Komisijom za ljudska prava Vlade FBiH kao budžetskog korisnika na dan 31.12.2001. godine.

Dostavljeno:

- **Sekretaru Ureda za saradnju i zastupanje pred
Komisijom za ljudska prava Vlade FBiH**
- **A/a.**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić , dipl.oec.

Generalni revizor

Mr.sc.Ibrahim Okanović, dipl.oec.

1. UVOD

Na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakom o reviziji budžeta/proračuna FBiH («Sl. novine FBiH», br. 48/99) i INTOSAI međunarodnim standardima obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ureda za saradnju zastupanje pred Komisijom za ljudska prava Vlade FBiH** (u daljem tekstu: Ured) na dan 31.12.2001. godine.

Početna stanja 01.01.2001. godine se prihvataju, obzirom da je Ured obavio reviziju finansijskih izvještaja za 2000. godinu.

Revizija je obavljena, sa prekidima od 09.05. do 31.05. 2002. godine.

U skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBiH, reviziju je izvršio Tim za reviziju:

1. Angela Medić, ovlašteni revizor,
2. Nusreta Hadžimustafić, ovlašteni revizor i
3. Nasiha Biberović, mlađi revizor.

Reviziji je ispred Ureda prisustvovala:

- Emina Hasanović, Sekretar Ureda,
- Safija Kunovac, pomoćnik Sekretara.

2. OPĆI PODACI

Ured je osnovan Uredbom o Uredu za saradnju i zastupanje pred Komisijom za ljudska prava Vlade Federacije Bosne i Hercegovine kojim je regulisano da Ured pruža sve relevantne informacije Komisiji za ljudska prava, u potpunosti saraduje, vrši poslove zastupanje FBiH pred Domom za ljudska prava (u daljem tekstu Dom) i ombudsmenom za ljudska prava BiH, kao dijelovima Komisije za ljudska prava, stara se o provođenju odluka Doma za ljudska prava i preporuka Ombudsmena koje se odnose na Federaciju BiH, te vrši i druge poslove u cilju realizacije Aneksa 6 od strane FBiH kao Strane ugovornice Aneksa 6. Ove poslove Ured vrši u skladu sa Ustavom, zakonom i pravilima procedure pred Domom i pravilima procedure pred Ombudsmenom. U ostvarivanju svoje funkcije Ured ostvaruje saradnju sa sličnim institucijama Republike Srpske i države BiH.

Ured je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrdio raspored poslova i zadataka kroz unutrašnje organizacione jedinice:

- 1) Sektor za saradnju i zastupanje pred Ombudsmenom BiH
- 2) Sektor za saradnju i zastupanje pred Domom za ljudska prava za BiH.

Radom Ureda rukovodi Sekretar.

Ured za saradnju se finansira iz budžeta Federacije BiH.

Na dan 31.12.2001. godine imao je ukupno 12 zaposlenih.

Sjedište Ureda je u Čemaluši broj 9.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja Ureda za 2001. godinu je da konstatuje:

- da li su finansijski izvještaji usklađeni sa zakonskim propisima,
- da li su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa propisanim okvirom odgovarajućeg izvještavanja,
- da li je sistem internih kontrola postavljen za spriječavanje i otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja, odnosno funkcionise li sistem internih kontrola, i
- analizu operacija Ureda sa aspekta provođenja zakonskih odredbi i poštovanja propisanih rokova i pokazatelja uspješnosti kao što su kvalitet i obim usluge i nivo do kojeg su ciljevi pruženih usluga postignuti.

Revizija, također uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu imovine i trošenja sredstava.

4. NALAZI I PREPORUKE

Tim za reviziju je primjenio analitičke procedure na temelju uzoraka (FBiH Standard revizije 230, 320, 520 i 530) i dokazne testove na Ured u različitim procentima uzoraka ovisno od nivoa značajnosti bilansnih pozicija.

4.1. Menadžment i sistem internih kontrola

Menadžment Ureda je rezultate svoga poslovanja, organizacije rada i obavljanja poslova iznio u godišnjim finansijskim izvještajima. Menadžment je provodio zakone, smjernice organa izvršne vlasti u vršenju povjerene mu funkcije. Odgovornost za vršenje funkcije, te rad Ureda definisan je Ustavom, zakonima, Uredbom o Uredu i Pravilnikom.

Sagledavanje rada menadžmenta izvršeno je sa aspekta:

- organizacije, efikasnosti poslovanja, osiguranje zakonitog rada i provođenja utvrđene politike Parlamenta i Vlade.
- pouzdanosti informacije u finansijskim izvještajima i rezultate poslovanja i
- sistem internih kontrola.

Menadžment je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji razvio određeni koncept organizacije i poslovanja. Sistem poslovanja i izvršavanja povjerenih ovlaštenja i obaveza proveden je kroz unutrašnje organizacione jedinice sa tačno utvrđenim predmetom rada i izvršiocima posla. Menadžment je razvio određeni koncept poslovanja u skladu sa propisanom regulativom, povremeno i ograničeno uveo kontrolne operacije i to u početnoj fazi prijema dokumentacije i informacije, i u krajnjoj kontroli pri prezentiranju godišnjih izvještaja.

Međutim, Menadžmentu Ureda, uvođenjem sistema internih kontrola sa koordiniranim komponentama, kao integralim dijelom kontrole, omogućava se da u određenoj mjeri bude siguran da će postići ciljeve poslovanja u skladu sa važećim propisima, a samim tim i veću pouzdanost u finansijskim izvještajima.

Kontrolna aktivnost, kao faza interne kontrole, podrazumijeva podjelu dužnosti, dobro razvijene standarde poslova, uspostavljanje pravila na davanje ovlaštenja, te uspostava funkcija automatske kontrole operacija.

Interna kontrola, kao dio sistema unutrašnje organizacije nije posebno apostrofirana i regulisana.

Sistem internih kontrola treba da varira u zavisnosti od operacije (posla), transakcije koja nastaje u toku operacije i tipa odlučivanja.

4.2. Menadžment i prethodna revizija

Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Ureda. Menadžment Ureda je postupio po preporukama Ureda za reviziju, **osim preporuka vezanih**

- **za izradu računovodstvenih politika,**
- **definisanja načina prijema i kretanja knjigovodstvene dokumentacije.**

4.3. Usklađenost sa zakonskim propisima

Ured svoje poslovanje provodi u skladu sa ovlaštenjima i obavezama utvrđenim Ustavom, zakonom, Uredbom i smjericama nadležnih tijela. Uredbom o Uredu za saradnju i zastupanje pred Komisijom za ljudska prava regulisan je djelokrug rada. Unutrašnja organizacija Ureda je utvrđena Pravilnikom. Godišnji finansijski izvještaji dostavljeni su na propisanim obrascima sa podacima u skladu sa **Odlukom o produženju fiskalne 2001. godine, na dan 19.01.2002. godine, osim zabilješki uz finansijske izvještaje, pa Tim za reviziju ukazuje da je izmjena zakonske odredbe izvršena podzakonskim aktom izvršnog organa koja je direktno uticala na finansijski rezultat Ureda. U Uredu se ne vrši ocjena djelatnika u skladu sa odredbama čl. 49., 50. i 51. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH.**

Preporuka menadžmentu:

- da godišnji finansijski izvještaji budu u skladu sa članom 3. Zakona o proračunima/budžetima u FBiH, čl. 5. i 10. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna, članom 21. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna i čl. 30. i 31. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem proračunu/budžetu FBiH.
- da se vrši ocjena službenika u skladu sa čl. 49., 50. i 51. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH.

4.4. Izvršenje budžeta

4.4.1. Prihodi

Na dan 31.12.2001. godine Ured je ostvario ukupan prihod od **294.449,00 KM**.

Redni Broj	PRIHOD	Plan 2001. godina	Ostvareno 2001. godina	Odstupanje 4 - 3	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
1.	PRIHOD (1.1.+1.2.)	296.800,00	294.449,00	-2.351,00	99,2
1.1.	Prihod iz budžeta	296.800,00	294.431,00	-2.369,00	99,2
1.2.	Neporezni prihodi	-	18,00	-	-

Ostvareni prihod u 2001. godini iz Budžeta u iznosu od **294.449,00 KM** u odnosu na planirani u iznosu od **296.800,00 KM** manji je za **0,8 %**.

Sredstva iz Budžeta dodijeljivana su na osnovu mjesečnih pismenih zahtjeva Ureda i raspoloživih sredstava u Budžetu Federacije.

Ostali neporezni prihodi su prihodi od kamata na depozite u banci.

4.4.2. Rashodi

Na dan 31.12.2001. godine ostvaren je ukupan rashod u iznosu od **288.928,00 KM**.

Redni Broj	RASHOD	Plan 2001. godina	Ostvareno 2001. godina	Odstupanje 4 - 3	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
A)	RASHOD I IZDACI (1.+1.6.)	296.800	297.355	555	100,2
1.	RASHOD (1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.)	296.800	288.928	-7.872	97,3
1.1.	Bruto plaće	172.500	164.642	-7.858	95,4
1.2.	Naknade troškova zaposlenih	44.300	68.678	24.378	155,0
1.3.	Doprinosi poslodavca	22.300	18.776	-3.524	84,2
1.4.	Izdaci za materijal i usluge	57.700	34.687	-23.013	60,1
1.4.1.	Putni troškovi	10.000	436	-9.564	4,4
1.4.2.	Izdaci za energiju	4.500	2.196	-2.304	48,8
1.4.3.	Izdaci za komunalne usluge	8.400	7.793	-607	92,8
1.4.4.	Nabavka materijala	12.500	10.774	-1.726	86,2
1.4.5.	Unajmljivanje imovine i opreme	12.000	3.242	-8.758	27,0
1.4.6.	Izdaci za tekuće održavanje	1.300	657	-643	50,55
1.4.7.	Izdaci osiguranja i bankarske usluge	700	1.747	1.047	249,6
1.4.8.	Ugovorene usluge	8.300	7.842	-458	94,5
1.5.	Izdaci za kamate i ostale naknade	-	2.145	2.145	-
1.6.	Kapitalni izdaci – nabavka opreme	-	8.427	8.427	-

Ostvareni rashodi u 2001. godini u iznosu od 288.928,00 KM u odnosu na planirane u iznosu od 296.800,00 manji su za **2,7 %**. Rashodi i izdaci ostvareni su na nivou plana. Kapitalni izdaci - nabavka (stalna sredstva), iako nije bila planirana izvršena je iz sredstava planiranih za redovne materijalne troškove.

Iz gornje tabele je vidljivo da je najveće odstupanje zabilježeno na stavkama Izdaci osiguranja i bankarskih usluga **149,6 %** i Naknade troškova zaposlenih **55 %**.

Struktura ukupno ostvarenih rashoda u 2001. godini je:

4.4.2.1. Bruto plaće

Obračun i isplata plaća izvršena je za 13 uposlenih. Obračun je izvršen na osnovu Pravilnika o radnim odnosima i plaćama službenika Ureda, a prosječna neto plaća uposlenih je 688,00 KM.

4.4.2.2. Naknade troškova zaposlenih

Naknade troškova zaposlenih u 2001. godini isplaćene su uposlenim na ime:

- prevoza sa posla i na posao	6.160,00 KM
- naknada toplog obroka	24.194,00 KM
- regresa za godišnji odmor	7.233,00 KM
- jednokratnih pomoći	23.900,00 KM
- jubilarnih nagrada	3.511,00 KM
- naknada za odvojeni život	3.680,00 KM

U K U P N O

68.678,00 KM

U naknadama za prevoz sa posla i na posao uključeni su i troškovi prijevoza **za I mjesec 2002. godine (440,00 KM)** - narušena akrealna osnova.

Jednokratna pomoć isplaćena je, po svakom radniku, u prosjeku **1.400,00 KM**.

4.4.2.3. Izdaci za materijal i usluge

Ukupni izdaci za materijal i usluge u 2001. godini iznose **34.687,00 KM**, što je u odnosu na plan 60,1 %. Ovi troškovi se odnose na: putne troškove, troškove električne energije, komunalne usluge, PTT usluge, tekuće održavanje, troškove materijala i unajmljivanja imovine i opreme, ugovorene usluge, itd.

Tokom 2001. godine nabavka kancelarijskog materijala, sredstava za čišćenje i ostalih materijala vršena je direktno na troškove, osim nabavke sitnog inventara. Vršen je odabir najpovoljnijeg ponuđača.

Tim za reviziju je konstatovao da su Troškovi goriva i usluga održavanja vozila u iznosu **300,00 KM** realizovani **18.01.2002. godine**, a knjigovodstveno evidentirani 31.12.2001. godine.

Tim za reviziju je konstatovao da Ured korištenje mobilnih telefona (računi se plaćaju u punom iznosu – jedan mobilni telefon) i troškove reprezentacije nije regulisao internim aktom.

Tim za reviziju je konstatovao da uštede koje su nastale na izdacima za materijal i usluge iskorištene za nabavku opreme.

Stavka «Izdaci za kamate i ostale naknade» je povrat novčanih sredstava u Budžet FBiH, dana **21.01.2002. godine** i u iznosu od **2.145,00 KM**.

Preporuka menadžmentu:

- ❑ da se evidencija transakcija vrši u skladu sa članom 21. Uredbe o računovodstvu proračuna/budžeta FBiH i čl. 24. i 25. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH.
- ❑ dosljedna primjena člana 3. Zakona o proračunima/budžetima FBiH.
- ❑ primjena čl. 5. i 10. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH.

4.4.3. Stalna sredstva

Na pozicijama Bilansa stalnih sredstava iskazana vrijednost je **59.828,00 KM**.

Nabavna vrijednost stalnih sredstava je	86.086,00 KM
Ispravka vrijednosti stalnih sredstava je	26.258,00 KM
U K U P N O	59.828,00 KM.

Stanje po Popisnim listama na dan 31.12.2001. godine slaže se sa stanjem po knjigama. U prethodnoj godini nabavljeno je:

- kompjuterske opreme	7.255,00 KM
- ostale opreme	1.172,00 KM.
U K U P N O	8.427,00 KM

Procedure po Uredbi o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova u cijelosti ispoštovana.

4.4.4. Novčana sredstva

Ured je raspolagao sa jednim računom otvorenim kod UPI Banka d.d. Sarajevo. Izvod broj 12 od 21.01.2002. godine odgovara stanju novčanih sredstava Ureda evidentiranih na dan 31.12.2001. godine.

Ured je blagajničko poslovanje vodio na 2 (dvije) blagajne. Posljednji blagajnički maksimum je 300,00 KM i isplaćen je na ime troškova nastalih u 2002. godini (narušena aktualna osnova).

4.4.5. Izdaci po evidenciji Budžeta Federacije

Budžet Federacije BiH je prema vrsti troškova – zatezne kamate i troškovi spora, u visini od **181.718,20 KM** doznačio direktno oštećenim strankama i evidentirao kao doznaku Uredu. Tim za reviziju, u razgovoru sa Menadžmentom, konstatira da jedan broj predmeta iako je završen još nije izvršen (nedostatak novčanih sredstava u Budžetu FBiH).

Napomena: Ovi troškovi bit će detaljno analizirani u Izvještaju o reviziji Budžeta/Proračuna FBiH.

5. RAČUNOVODSTVO

Zajedničke službe Vlade FBiH koriste unificirani program za vođenje knjigovodstvene evidencije Ureda.

Finansijski izvještaji su sačinjeni u skladu sa identifikovanim okvirom finansijskog izvještavanja, a knjigovodstvene promjene se vrše u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH sa neznatnim odstupanjem. Računovodstvene politike nisu regulisane internim aktom. U principu se koristi modifikovana osnova načina evidentiranja. Knjigovodstvene evidencije su zasnovane na hronološkom prikazivanju nastalih poslovnih promjena i stanja s napomenom da je ipak u 2001. godini došlo do pojave narušavanja aktualne osnove.

Pristup finansijskom programu sa odgovarajućom zaštitom ima jedna osoba odgovorna za evidenciju poslovanja Ureda.

Preporuka menadžmentu:

- da internim aktom definiše način prijema i kretanje knjigovodstvene i ostale dokumentacije vezane za evidentiranje poslovnih promjena u skladu sa članom 10. Zakona o računovodstvu i prema načelima od 146 do 166 Kodeksa i Računovodstvenih načela.**

ZAKLJUČAK

Tim za reviziju tokom obavljanja revizije uočio je nedostatak u sistemu internih kontrola koje nije menadžment uspostavio, uz nalaze je istakao preporuke, pa predlaže:

1. da u toku poslovanja dosljedno primjenjuje odredbe Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem proračunu/budžeta FBiH.
2. da Ured u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija internim aktom definiše način prijema i kretanje knjigovodstvene i ostale dokumentacije vezane za evidentiranje poslovnih promjena u skladu sa Zakonom o računovodstvu, kodeksima i Računovodstvenim načelima.
3. da Ured u saradnji sa Zajedničkim službama Vlade FBiH reguliše odnose u pogledu održavanja poslovnih prostoriya i korištenja vozila.

Tim za reviziju je konstatovao da u 2002. godini Uredba o načinu rada riznice (trezora), o sistemu Glavne knjige riznice (trezora) i načinu vođenja računa riznice (trezora) reguliše obavljanje poslova koji se odnose na planiranje i izvršenje budžeta Federacije BiH, vođenje računovodstva, internog nadzora i drugo, pa predlaže da Ured u saradnji sa Ministarstvom finansija FBiH u narednom periodu poduzme mjere u provođenju datih preporuka.

KOMENTAR:

Budžetski korisnik se u ostavljenom roku očitovao po Izvještaju o reviziji sa konstatacijom da je Ured koristio usluge Službe za zajedničke poslove, radi obavljanja računovodstvenih poslova, te iz tih razloga nije bio uspostavljen sistem internih kontrola.

Tim za reviziju:

Angela Medić, ovlašteni revizor

Nusreta Hadžimustafić, ovlašt.r.

Nasiha Biberović, mlađi revizor